

CORINA MURAFĂ

**16 LUNI DE MANDAT CA MEMBRĂ ÎN
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
EUROPEAN**

RAPORT DE ACTIVITATE

MARTIE 2025

CUPRINS

I. REZUMAT EXECUTIV	3
II. CINE SUNT	4
III. OBIECTIVELE MANDATULUI MEU DE PÂNĂ ACUM	5
IV. LUĂRI DE POZIȚIE ÎN PLENUL CESE	8
V. LUĂRI DE POZIȚIE ÎN SECȚIUNILE NAT ȘI TEN	12
SECȚIUNEA NAT.....	12
SECȚIUNEA TEN.....	13
VI. AVIZE CESE CA RAPORTOR	15
VII. AVIZE CESE CA PREȘEDINTĂ A GRUPULUI DE STUDIU	17
VIII. AVIZE CESE CA MEMBRĂ A GRUPULUI DE STUDIU	20
IX. AMENDAMENTE DEPUSE ÎN SECȚIUNI ȘI ÎN PLEN.....	26
X. REPREZENTAREA CESE LA EVENIMENTE INTERNAȚIONALE	27
XI. "GOING LOCAL" - EVENIMENTE DERULATE ÎN ROMÂNIA.....	32
XII. PREZENȚA MEDIA ȘI EDITORIALĂ.....	33
XIII. CUM PUTEM ȚINE LEGĂTURA	36

I. REZUMAT EXECUTIV

Comitetul Economic și Social European (CESE) este **casa societății civile organizate** din Europa, instituție europeană înființată prin Tratatul European, cu scopul de a îmbunătăți politicile și legislația europeană prin perspectiva consensuală a ONG-urilor, business-urilor și sindicatelor din toate cele 27 de State Membre ale UE. Începând cu luna **decembrie 2024**, am activat ca **membră în CESE**, cu **susținerea a peste 40 de ONG-uri** dedicate sustenabilității și protecției mediului din România, în urma unui proces transparent de selecție.

Am încercat să rezum în acest raport de activitate sute, poate chiar mii de ore de lucru pe documente, în negocieri politice, la conferințe și grupuri de studiu. În toate aceste eforturi am căutat să aduc **perspectiva europeană în România**, într-o perioadă în care România are atât de multă nevoie de Europa, dar și **perspectiva românească la Bruxelles**, într-un moment în care proiectul politic european are nevoie mai mult ca oricând de susținere de la firul ierbii, din partea societății civile.

În **16 luni de mandat** am căutat să am voce și credibilitate într-o instituție politică europeană adeseori conservatoare și nu foarte deschisă către vocile femeilor, mai ales a acelor din Estul Europei. Trăgând linie, am reușit pe alocuri mai mult decât mă așteptam:

- **prezență de 100%** în toate ședințele de Plen și în cadrul secțiunilor din care fac parte
- **peste 20 de luări de cuvânt în Plenul CESE**, cel mai des în dialog cu comisari europeni și alți interlocutori de nivel înalt
- **2 avize CESE în calitate de Raportor**, cea mai însemnată poziție de influență pentru conținutul muncii noastre în Comitet: unul dedicat eliminării subvențiilor la combustibili fosili într-o manieră care să susțină atât tranziția justă, cât și competitivitatea economiei europene și un altul dedicat promovării producției de tehnologii curate în Europa
- **3 avize CESE ca Președintă a Grupului de Studiu**, însărcinată să obțin consensul și echilibrul între cele trei grupuri de interese prezente în CESE: angajați, angajatori și ONG-uri
- **membră în Grupurile de Studiu pentru alte 13 avize**
- **reprezentarea oficială a CESE la 8 evenimente internaționale** de nivel înalt
- participarea sau organizarea a **5 evenimente naționale în România** de dialog cu cetățenii și ONG-urile pe teme asupra cărora mă aplec în CESE.

Munca mea de reprezentare nu ar fi fost posibilă fără **dialogul permanent și de substanță cu societatea civilă de profil din România**, căreia îi mulțumesc pentru sprijin și idei. Am făcut astfel echipă în CESE nu numai cu colegii din **Centrul pentru Studiul Democrației**, care m-au propus pentru mandatul 2024 - 2025, dar și cu zeci de alți activiști și experți români a căror voce am încercat să o fac auzită la Bruxelles. Prin mini-grantul recent obținut din partea **European Climate Foundation** voi profesionaliza această colaborare bidirecțională.

Lectură plăcută! Aștept, ca de obicei, feedback-ul vostru.

II. CINE SUNT

Salut! Eu sunt **Corina Murafa - Benga**.

Sunt **cercetător, activist și consultant independent în domeniul climei, energiei și sustenabilității**. Am peste 15 ani de experiență în aceste domenii, derulând proiecte alături de Banca Mondială, Comisia Europeană, Frankfurt School of Management, Fundația Friedrich Ebert, Environmental Defense Fund, PorterNovelli, Cancelaria Primului Ministru, Deloitte și alte organizații internaționale.

După un mandat de trei ani ca membru în **Consiliul Economic și Social al României**, din decembrie 2023 reprezint organizațiile non-guvernamentale din România în **Plenul Comitetului Economic și Social European**. În 2024, recunoașterea mea la nivel european a continuat cu selectarea în **Board-ul Internațional al Misiunii Europene de Adaptare la Schimbările Climatice**.

Sunt expert afiliat al **Centrului pentru Studiul Democrației** și membru al **Observatorului Român pentru Sărăcie Energetică**, concentrându-mi eforturile pe teme ce țin de **sărăcie energetică și tranziție energetică justă**. Am derulat proiecte în aceste domenii în România, Polonia, Portugalia, Bosnia și Herțegovina și Republica Cehă. Un domeniu care mă preocupă în mod deosebit este **implicarea cetățenilor în tranziția energetică**, colaborând în acest domeniu cu Greenpeace România și fiind membru fondator al **Coaliției Energia Comunitară**.

Predau la **Facultatea de Administrare a Afacerilor în Limbi Străine** din cadrul Academiei de Studii Economice din București, unde susțin **cursuri** despre antreprenariat social și sustenabilitatea sectorului energetic, conducând și **proiecte de cercetare aplicată** și construcție comunitară în aceste domenii. În ultimii doi ani am demarat patru astfel de proiecte cu finanțare internațională, în valoare totală de aproape 1,5 milioane de EUR, cu focus pe biomasă sustenabilă, pompe de căldură, comunități de energie și reducerea metanului în sectorul energetic, căutând să construiesc **argumente economice pentru acțiune climatică**.

Am obținut un **doctorat** în instrumente financiare pentru investiții sustenabile în sectorul energetic la **ASE București** și un **master** în politici publice la **Hertie School of Governance, Berlin**. De asemenea, am beneficiat de fellowship-uri de lungă durată la **New York University** și **UC Berkeley**, precum și în cadrul Aspen Institute România și German Marshall Fund.

Am inaugurat și condus programul global Planetă și Climă al **Ashoka**, după ce, timp de patru ani, am fost co-fondatoarea și directoarea executivă a Ashoka România – cea mai mare rețea globală dedicată antreprenorilor sociali.

Scriu și susțin frecvent prezentări publice și intervenții în presă pe teme de energie, climă și sustenabilitate.

III. OBIECTIVELE MANDATULUI MEU DE PÂNĂ ACUM

Deși am avut un mandat fracționat, acționând de facto în interiorul CESE începând din decembrie 2023, am încercat de la bun început să reprezint cât mai larg **interesele societății civile din România în domeniul mediului, energiei, sustenabilității, dar și în domeniul sistemelor agroalimentare sustenabile.**

Am fost aleasă în plenul CESE în urma unui proces transparent de selecție, derulat prin intermediul părții organizațiilor non-guvernamentale din CES România. Am fost propusă pentru poziția în CESE de către **Centrul pentru Studiul Democrației**, având totodată și susținerea **Platformei pentru Mediu București** (20 de organizații non-guvernamentale și grupuri de inițiativă cetățenească în domeniul protecției mediului), **Greenpeace România**, **Centrului de Cercetare a Mediului și Efectuare a Studiilor de Impact din cadrul Facultății de Geografie**, Universitatea București, **Bankwatch România**, **Federației Coaliția Natura 2000** (19 organizații non-guvernamentale din domeniul protecției mediului și biodiversității).

Conform scrisorii mele de intenție din 2023, am intenționat să urmăresc următoarele obiective în plenul CESE:

- **Obiectiv 1: implementarea unui un sistem dinamic** (social media, Whatsapp, briefing-uri periodice online) de consultare și informare a ONG-urilor de mediu/ energie/ sustenabilitate din România cu privire la activitatea (dosare, rapoarte, puncte de vedere) a CESE;
- **Obiectiv 2: implicarea ONG-urilor din România** ca furnizori de expertiză pentru activitatea CESE;
- **Obiectiv 3: identificarea unor oportunități de finanțare, recunoaștere și implicare a ONG-urilor din România** pe agenda europeană climă-mediu prin implicarea CESE în inițiative precum Civil Society Prize, Civil Society Days, etc.;
- **Obiectiv 4: implicarea în calitate de co-autor/ co-raportor în opiniile CESE** și advocacy pentru concluziile acestor rapoarte în procesele de legiferare europene și naționale (teme de interes: comunitățile de energie regenerabilă, sărăcia energetică, tranziția energetică justă, agenda farm-to-fork, guvernanta apei, etc.)

În tabelul de mai jos, vă prezint succint felul în care am încercat în ultimile 16 luni să îndeplinesc aceste obiective și cum îmi propun să abordez respectivele obiective în continuare:

Obiectiv	Ce am făcut	Ce voi face în continuare
Obiectiv 1: Sistem dinamic de consultare & informare ONG-uri	3 canale de social media (Facebook - în Romanian language, LinkedIn - în English, X - în English), cu cross-posting pe canalele de social media ale ORSE (LinkedIn și Facebook) cu postări legate de fiecare aviz. Engagement 1 la 1 pe mail în cazul unor avize mai specializate (ex:	Prin Centrul pentru Studiul Democrației am obținut un mini grant de la European Climate Foundation prin care voi pilota în perioada martie - iunie 2025, alături de Platforma Tinerilor pentru Sustenabilitate , canale dedicate de

	gestionarea deșeurilor radioactive, sustenabilitate în sisteme agroalimentare) și în grupul de Whatsapp Romania Climate Community.	comunicare (canal Whatsapp, Substack).
Obiective 2: ONG-urile din RO ca furnizori de expertiză	Prin sistemul pilotat la O1, am realizat acest obiectiv. În plus, am implicat reprezentanți ai ONG-urilor din RO ca advisori oficiali în grupurile de studiu unde am fost Raportor (ex: Mihnea Cătuți, reprezentant Energy Policy Group, ca advisor pentru CCMI 241 Building blocks for strengthening Europe's manufacturing base in cleantech) și ca supleanți în cadrul CESE (ex: Anca Sinea, Director Executiv ORSE). Am făcut reach out bilateral către ONG-uri specializate (ex: Fundația Civitas, Centrul Român pentru Politici Europene, etc.) în avizele pe sisteme agroalimentare, sau în avizele cu implicații de protecție socială (ex: FONSS). Am relaționat, de asemenea, cu universități și think tank-uri din România pentru a le implica ca bidders în studiile lansate de CESE.	În cadrul mini grant-ului de mai sus, avem drept livrabil realizarea unei cartografieri a ONG-urilor românești din domeniul protecției mediului, prin matching între domeniile de expertiză ale acestora și domeniile de acțiune ale CESE. În plus, prin hibridizare cu canalul de Whatsapp dedicat al reprezentanților pe subiecte de mediu în CES România (Andrei Coșuleanu, Act for Tomorrow și Raluca Petcu, Bankwatch România), sper că voi atinge într-o manieră mai sistematică ONG-urile din RO ca furnizori de expertiză pentru procesul european de advocacy din CESE.
Obiectiv 3: identificare oportunități de implicare, finanțare și recunoaștere	Cele două evenimente/ proiecte pe a căror promovare m-am concentrat a fost EU Civil Society Days și EU Organic Awards, cel din urmă cu mai mult succes datorită orientării specializate a acestuia.	Realitatea este că acest obiectiv, în cazul reînnoirii mandatului, va trece în plan secund de comunicare, în sensul de a-l comunica doar prin canale generale de comunicare (social media), nu prin reach out 1-la-1, care este foarte cronofag și ia din energia de reach-out pentru obiectivele 1 & 2.
Obiectiv 4: participare la elaborarea de avize în CESE	În numai 16 luni de activitate, prin networking și demonstrarea competențelor, am obținut participarea ca membru, raportor sau președinte de grup de studiu la 17 avize elaborate de CESE.	Voi căuta în continuare implicarea, în calitate de Raportor, în mai multe avize, prin networking politic, dar și candidând la o viitoare poziție de leadership în secțiunile NAT și/ sau TEN, care îmi va permite

		elaborarea mai multor Own Initiative Opinions (OIO).
--	--	--

În [acest interviu](#) acordat pentru Secretariatul CESE am elaborat asupra obiectivelor de comunicare cu dublu sens cu ONG-urile din România. În interviu am subliniat că ONG-urile joacă un rol esențial în procesul decizional european și ar trebui să fie mai bine integrate în politicile de sustenabilitate, pledând pentru o colaborare mai strânsă între societatea civilă și instituțiile europene, astfel încât tranziția verde să fie echitabilă și incluzivă.

IV. LUĂRI DE POZIȚIE ÎN PLENUL CESE

Întrucât aveam la dispoziție foarte puțin timp până la finalul mandatului pentru a mă face remarcată în vederea influențării procesului decizional din CESE prin elaborare de avize, am decis de la bun început să iau cuvântul cât mai des în plenul CESE, prin declarații politice în cadrul dezbaterilor cu invitaților și prin luări de cuvânt pe tema avizelor cu dezbateri. Am avut cca. 20 de luări de poziție în Plen de-a lungul celor 12 ședințe de Plen care au avut loc în această perioadă, la care am avut o rată de prezență de 100%. Câteva exemple mai jos:

FEBRUARY 2024 PLENARY

I acknowledge the threat posed by illegal logging and fully support increasing penalties. However, we must also critically assess the functionality of existing logging and wood traceability systems to ensure they effectively combat this issue.

Regarding the sustainability criteria for biomass under RED III, the directive remains unclear, leaving Member States without proper guidance. This regulatory uncertainty threatens the sustainability of the EU wood industry, exacerbating an already fragile sector.

Looking ahead, we must not ignore the reality that in some Member States, half of the population relies on firewood for heating—often in primitive burners, living as our ancestors did 200 years ago. This is a stark form of energy poverty that we continue to neglect, and yet, the Green Deal Package offers no consistent approach to address this significant segment of our citizens. Meanwhile, the wood industry suffers as illegally sourced firewood is burned in highly inefficient stoves, achieving less than 30% efficiency. If no cost-competitive alternative to biomass heating exists, we must ensure that firewood is used in modern pellet burners, where efficiencies reach up to 90%.

To address this, we need a structured scrappage system to phase out outdated, inefficient stoves that burn firewood. These obsolete burners pose a triple threat:

- 1. To the long-term financial sustainability of Europe's wood industry*
- 2. To the health and well-being of energy-poor citizens*
- 3. To the conservation of Europe's forests*

If we are serious about sustainable energy transitions, we must tackle this challenge with urgency and pragmatism.

MARCH 2024 PLENARY (in a debate with EU Commissioner for Jobs & Social Rights Nicholas Schmitt)

In the European Union, between 50 and 150 million people have to choose between heating and eating. They are in energy poverty. During the recent energy crisis, despite financial support measures from governments, in many Member States these figures worsened

instead of improving. And this is because Member States are not investing enough in structural remedies to address energy poverty, namely energy efficiency measures. Access to affordable and energy efficient housing is a luxury for too many. Prioritizing this matter can bring not only a fundamental strategic social benefit for our Union, but also environmental benefits, through lowering the energy demand and making sure that the energy citizens do consume is green. I am very happy that the opinion we are discussing today in our house turns attention to this crucial issue and recommends that appropriate EU funding be given towards this - both grants and tailored loans.

MARCH 2024 PLENARY (in a debate with EU Commissioner Ylva Johansson, European Commissioner for Home Affairs)

The Green Deal is predicted to create 2.5 million extra jobs in Europe by 2030. But there isn't a convincing skilling and orientation plan in place for these green jobs: neither for third-country workers, nor for Union Citizens. I worked at length in European regions exposed to the negative effects of the green transition: coal regions and energy-intensive regions. The Public Employment Services in these regions are not offering the right guidance to job seekers when it comes to reskilling for the green transition and are not offering the right training opportunities either. The Talent Mobility Package should include the reform of Public Employment Services to orient workers towards green professions and to attract workers with green skills - from high-skilled engineers who can design our net zero buildings, to lower-skilled operators who can make our circular economy ambitions a reality.

MAY 2024 PLENARY

More than half of young Europeans say that climate change makes them feel sad, anxious, angry, powerless, and helpless. Many feel that their governments have let them down and report being dismissed when trying to talk about the issue. Youth movements for climate justice and climate action are an important force in the fight against climate change. Let us not forget that it was the Fridays for Future that accelerated climate action in Europe. What we see nowadays in the European political arena is an unjustified and populist attack on engaged, science-based climate action. Let us not strike another blow to Europe's youth. Let us not force them to take down to the streets again. No segment in our society can match with the power and courage of young people. I look forward to including young voices in our opinions on climate policy.

JULY 2024 PLENARY

The Cohesion Policy is the policy with the highest EU added value and should remain the main long-term investment policy of the EU. It must remain a distinct policy and it needs a budget that matches its function. Besides the partnership principle and multi-level governance, we need a new principle to underpin cohesion policy. Namely, what is good for our climate is good for us, the people of Europe. Climate goals and social goals must go hand in hand. Therefore, cohesion policy must become the key investment policy to support our regions in their climate change mitigation and adaptation efforts, in a socially just way.

SEPTEMBER 2024 PLENARY (with Mr. Kurt Vandenberghe, Director-General of the European Commission's Directorate-General Climate Action (DG CLIMA))

The climate crisis is an existential one. In my country, Romania, 7 people have died this week because of devastating floods, 5000 households were destroyed and 40 schools have suspended the teaching. Tens of thousands of people from rural areas have lost their whole life savings. Just before this debate our committee adopted an opinion the Green Deal. The first sentence of this opinion, colleagues, is the following: "The European Economic and Social Committee (EESC) fully supports the Green Deal". This is the message we all stand behind, precisely because the Green Deal is an agenda for modernizing our economies, as Director Vandenberghe said in his opening statement.

With regard to the 2040 Climate target, we, the house of organized civil society in Europe, have spoken loud and clear. We recommend a 90% emissions reduction target by 2040. May I remind you, colleagues, that this is the lowest scale of the spectrum from a scientific perspective of what needs to be done. Under no circumstances can we go lower than this.

Two questions for Mr. Vandenberghe:

In our opinion we call for power generation in the EU to become carbon free by 2040. This means eliminating both coal and fossil gas from the power mix by 2040 the latest. How can the Commission support this aspiration we share in our Committee, given that many Member States are building, as we speak, new gas-fired power plants?

Will the Commission prescribe to Member States how much of the target needs to be achieved through direct reductions and how much through removals? In our opinion we talk extensively about the risk of over reliance on removals.

DECEMBER 2024 PLENARY (in a debate with Mr. Antonio Costa, President of the European Council)

The EESC is the house of European civil society. Our role is to speak truth to power, no matter the risks. I am standing before you today taking this risk. Romanian civil society organisations

and independent journalists have shown that, just these very moments, our democracy is being destabilized by direct foreign interference in our elections. Online tech giants like Tik Tok are not safeguarding democratic debates online. On the contrary, social media is manipulating our citizens towards anti-European, illiberal, anti-democratic sentiments, giving unfair advantage to an anti-European candidate. This candidate, President Costa, now has a real chance to become your colleague in the European Council starting this Sunday. In a union, when one falls, we all fall. What will the European Council do to safeguard freedom and democracy in all its Member States? It is one of the Council's priorities for 2024 - 2029. And, more important, how fast will you act? We don't have time.

FEBRUARY 2024 PLENARY (in a debate on the Polish Presidency Priorities, in a dialogue with Magdalena Sobkowiak, Undersecretary of State for European Affairs)

As a Romanian, I cannot but congratulate the Polish Presidency for having security, including energy security, at the center of its preoccupations. Europe needs to move away from energy imports, which now total over 300 billion EUR annually. The cheapest way to ensure our energy security is to rely on locally produced renewable energy. I am wondering why there is not a heavier emphasis in your Presidency Priorities on renewable energy and ensuring its rapid deployment in sectors which still rely heavily on fossil fuels, such as heating and transport. How do you wish to support energy communities, which empower citizens to become active players in the energy market and lower the energy bill? How do you plan to bring to a closure the revision of the Energy Taxation Directive? We are not decarbonizing fast enough because we continue to subsidize fossil fuel imports.

Renewable energy, energy communities and phasing out fossil fuel subsidies are the best solution for ensuring European energy security and strategic autonomy.

V. LUĂRI DE POZIȚIE ÎN SECȚIUNILE NAT ȘI TEN

În CESE fac parte din două secțiuni, NAT (Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului) și TEN (Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională), care se întâlnesc (aproape) lunar în vederea discutării și negocierii între cele trei grupuri a propunerilor de avize rezultate din grupurile de studiu. Am căutat să fiu activă la toate ședințele de secțiune (având o rată de prezență de 100%), cu luări de poziție în cadrul dezbaterilor din secțiune și cu observații aduse avizelor în discuție - și ulterior transformate în amendamente formale.

Câteva exemple mai jos:

SECȚIUNEA NAT

IANUARIE 2024 - Dezbateri publică pe tema European Sustainable Development Goals

As a university lecturer in sustainability and an EESC member, I must commend all the report's authors and the SDSN initiative. I have been using it for the past five years in all the classes I teach, as it is a helpful instrument in the academic world. From my discussions with the government, it is also a handy instrument for them, even though sometimes political priorities do not follow what the data is saying. At the company level, progress needs to be made on instruments for businesses to truly quantify their contributions to the SDGs beyond current monitoring reports. In this regard, I believe this report can also be a helpful instrument from multinationals to SMEs to assess and relate to the indicators which are being tracked.

FEBRUARIE 2024 - Dezbateri pe tema avizului NAT 898 - EU forests – new EU Framework for Forest Monitoring and Strategic Plans

I have read with great attention the text and I could feel that it was a very hard to reach compromise. I think it is a balanced text so I will support it. At the same time, I do feel it is important to clarify that we are not a body which is meant to support the production of good statistics for statistics' sake. We are meant to create meaningful action and improve policy based on the data we collect. So I am puzzled by one of the sentences in the very first paragraph, which I believe needs rethinking - The proposed forest data system should be treated as a statistical and not an oversight tool. There are many other paragraphs in our opinion which are hinting at different uses of the data: to have more traceability of the wood-based data, to have clear sanctions when biodiversity measures are breached, etc.

MAI 2024 - Dezbateri pe tema avizului NAT/926 - A comprehensive strategy for biodiversity at COP16: bringing all sectors together for a common goal

All the speakers have stressed the daunting dimension of the two crises - climate and biodiversity - that we are talking about. And thank you very much for that. Without any doubt, we need to fix what is wrong in our current financial architecture - stop investing in carbon

intensive industries and truly apply the polluter pays principle in our tax systems. But my perspective is that, in parallel to fixing these aspects, which will be an incremental, not a revolutionary process, we also need to develop innovative financing mechanisms. Whether we like it or not, carbon credits and biodiversity credits and all these different instruments, ecosystem services payments (15 different instruments), etc. have appeared and will continue to flourish. So we need to make sure that they exist in a healthy, ethical, framework.

SECȚIUNEA TEN

FEBRUARIE 2024 - Dezbateri pe tema avizului [TEN/827 Wind Power Package](#)

I would like to extend my appreciation to the rapporteur and to all my other colleagues in the Study Group for including a very clear statement on the importance of recognising energy communities, cooperatives and energy sharing in the Wind Package. And that they have brought a very clear critique of the European Commission for missing on these points. These are matters we have discussed in our preliminary debate on this package at the last section meeting. Studies conducted all over Europe show that energy communities bring two to eight times more economic value to the local communities in comparison to purely commercial projects undertaken by private developers in these communities. Furthermore, in future opinions, I believe we should include a proposal on the mandatory participation of local communities as shareholders in any new renewable energy project that is developed on their territory.

APRILIE 2024 - Dezbateri pe tema avizului [NAT/830 Safeguarding Democracy Against Disinformation](#)

I would like to wholeheartedly congratulate the two rapporteurs for this opinion. It is concrete, rich in creative and courageous ideas, and clearly demonstrates a 360-degree understanding of the problem.

There are several points from the opinion that I believe we, as a house, should firmly stand behind and organize follow-up actions on:

- *First, a **Commission evaluation** of the impact of current regulations on social media and digital platforms is essential.*
- *Second, we must **compel social media companies** to disclose the sponsors behind the ads they promote.*
- *Third, **supporting media literacy** is critical for fostering an informed and active public.*
- *Finally, I strongly support the idea of creating a **public European news channel**, which could play a vital role in ensuring accurate and balanced information is accessible to all.*

*These points align with a discussion we had during our February TEN meeting, where we proposed developing a **short list of European topics** around which we should focus a **prebunking strategy**. This should not be a reactive debunking approach, but rather a proactive effort to translate pro-European messages into simple, understandable language and disseminate them as widely as possible.*

*For me, the **Green Deal** stands out as the most urgent and obvious topic where we should focus our prebunking efforts. It is crucial that we ensure the public fully grasps the significance and benefits of the Green Deal for Europe's future.*

Let us continue working on these important initiatives with the urgency and commitment they deserve. Thank you.

IUNIE 2024 - Dezbatare pe tema avizului [TEN/831 - Hydrogen – infrastructure, development needs, financing, use and limits](#)

In 2022, a peer-reviewed scientific study conducted in the US by the Environmental Defense Fund highlighted that hydrogen is a leak-prone gas with a potent warming effect that has been widely overlooked. The study found that the warming effects of hydrogen are two to six times higher than previously thought. At a 10% leakage rate, which is not unlikely in the case of blue hydrogen, emissions could actually increase in the short run, with a 20-year warming impact potentially rising by 25%. To mitigate this, comprehensive measures are needed to prevent hydrogen from escaping into the atmosphere. We have to incorporate these concerns into our opinion.

IULIE 2024 - Dezbatare pe tema avizului [TEN/837 The future of the supply and pricing of electricity in the EU](#)

The document is technical and needs further explanations of key concepts like day-to-day pricing and LCOE, similar to the clarifications for merit order. It should also clarify why this new opinion is needed, given the existing EESC opinion on an e-Facility, and highlight its added value or novelty. Several claims, such as the market price mechanism's failure to ensure investment refinancing (3.1.(3)), should be supported with facts or examples. The functioning of the e-Facility needs more detail than the scheme in Annex 1 provides, and a visual representation like in TEN/793 would help. Key points to address include: who controls the e-Facility, its governance, its functions, how margins for market players are determined, and how competition is encouraged. It's unclear whether suppliers would be eliminated, if consumers can choose suppliers, or how short-term price incentives would work. While I welcome the re-introduction of the right to energy, the document lacks clarity on how this right would function, what the government would guarantee, and how bills would be managed if consumers refuse to pay. Would the government cover the entire bill or just a minimum energy need, like 100 kWh per month per consumer?

VI. AVIZE CESE CA RAPORTOR

Până în prezent, am fost nominalizată ca raportor pentru două avize CESE.

A. [NAT/946 Phasing out fossil fuel subsidies while ensuring European competitiveness, mitigating the cost-of-living crisis, and promoting a just transition](#)

Acest aviz a fost propus ca Own Initiative Opinion și, în urma unui proces intern de advocacy, a fost selectat de Biroul CESE ca una din cele 15 OIOs la care vor lucra membrii în 2025. În vederea elaborării avizului am avut **18 întâlniri bilaterale** cu stakeholderi, de la patru directorate diferite ale Comisiei Europene, la think tank-uri și confederații industriale, am organizat o **audiere publică** și **două grupuri de studiu**. Avizul va fi dezbătut în 1 aprilie 2025 în secțiunea NAT și votat în Plenul din luna aprilie.

Principalele concluzii și recomandări ale avizului sunt:

- **Eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili (FFS):** Aceasta ar trebui să fie parte dintr-un pachet fiscal și politic mai larg, adaptat fiecărui stat membru, și să implice un dialog social larg și analize sistematice cost-beneficiu. FFS-urile cele mai dăunătoare din punct de vedere social și de mediu trebuie eliminate primele, cu scheme de compensare pentru tranzițiile cu emisii scăzute de carbon.
- **Clarificări din partea Comisiei Europene:** Comisia Europeană ar trebui să precizeze în recomandările specifice fiecărui stat membru, în cadrul Semestrului European, acțiunile necesare pentru eliminarea treptată a FFS-urilor, cu termene clare de eliminare și măsuri pentru grupurile vulnerabile.
- **Platformă de schimb de bune practici:** Comisia Europeană, împreună cu părțile interesate și EESC, ar trebui să creeze o platformă deschisă de schimb de bune practici pentru statele membre privind măsurile de eliminare a FFS-urilor.
- **Definiții clare pentru FFS:** În cadrul revizuirii Regulamentului privind guvernarea energetică și climatică, Comisia Europeană ar trebui să propună o definiție clară a FFS-urilor, distingând între cele eficiente și cele ineficiente, și să emite ghiduri de raportare pentru statele membre.
- **Revizuirea Directivei privind Taxarea Energiei (ETD):** Este esențial ca Parlamentul European să adopte rapid o poziție pe revizuirea ETD, pentru a sprijini eliminarea FFS-urilor. Ratele minime de impozitare trebuie să fie ambițioase și aplicabile la nivelul întregii UE.
- **Eliminarea globală a FFS-urilor:** Uniunea Europeană ar trebui să continue să susțină eliminarea globală a FFS-urilor în cadrul procesului UNFCCC, consolidând parteneriatele și învățarea reciprocă cu țările care au avansat recent în acest domeniu.
- **Sprijin financiar pentru infrastructura fosilă:** Toate formele de sprijin financiar pentru infrastructura fosilă ar trebui eliminate definitiv în cadrul instrumentelor de finanțare pentru perioada 2028-34, iar fondurile să fie direcționate către cercetarea și dezvoltarea combustibililor curați, respectând criteriile UE.

- **Revizuirea normelor privind ajutoarele de stat:** EESC recomandă revizuirea normelor privind ajutoarele de stat pentru a accelera tranziția energetică, prin condiții mai stricte pentru proiectele energetice bazate pe combustibili fosili, în acord cu angajamentul UE de a elimina FFS-urile.

B. CCMI/241 Building blocks for strengthening Europe's manufacturing base in cleantech

Acest aviz este în primele etape de lucru și negociere, urmând a avea prima audiere publică și întâlnire a grupului de studiu în data 19 martie, urmând a fi adoptat la Plenul CESE din iulie.

Tehnologiile curate vor continua să crească în termeni de cifră de afaceri, investiții și locuri de muncă, iar UE este un lider global datorită obiectivelor climatice ambițioase. Cu toate acestea, a pierdut conducerea tehnologică în mai multe sectoare și își erodează baza de producție. China este acum lider global, sprijinită de subvenții și protecții interne, iar Legea Reducerii Inflației din SUA presionează UE să accelereze eforturile. Găsirea unui avantaj competitiv în domeniu este afectată de cererea imprevizibilă, costurile mari ale energiei și dependența externă.

Această opinie propune recomandări pentru a sprijini producția internă a UE fără subvenții permanente, urmărind decarbonizarea, competitivitatea și reziliența. Obținerea unui avantaj competitiv în fabricarea tehnologiilor curate trebuie să fie o prioritate pentru UE.

VII. AVIZE CESE CA PREȘEDINTĂ A GRUPULUI DE STUDIU

Am fost desemnată să prezidez **3 grupuri de studiu/ avize CESE**, din care două derulate în afara secțiunilor din care fac parte, drept dovadă a implicării mele transversale în activitățile CESe.

A. TEN/842 - Radioactive waste management: a civil society perspective

Acest aviz a fost adoptat la plenul din octombrie 2024, fiind un aviz în care discuțiile au fost aprinse, între reprezentanții grupului 1 și reprezentanții grupului 3, trebuind să organizez sesiuni de elaborare de compromisuri, etc.

Avizul face parte dintr-un efort mai amplu al CESE de a implica ONG-urile și societatea civilă în ansamblul ei în monitorizarea practicilor de gestionare sigură a deșeurilor radioactive, în colaborare cu Comisia Europeană, prin EURAD. Am interacționat strâns în elaborarea avizului cu reprezentanții Comisiei, cărora le-am împărtășit îngrijorările asupra lipsei de transparență a acestui domeniu în România și în Estul Europei în general și asupra lipsei de eficiență a canalelor de consultare publică în domeniu. Am discutat subiectul cu reprezentanții ONG-urilor de profil din România (Greenpeace, etc.) și cu jurnaliștii de investigație români care se apleacă asupra acestei problematici, pentru a le arăta dimensiunea europeană a subiectului și felul în care societatea civilă va putea să se implice în noul ciclu EURAD2. CESE continuă să fie partenerul Comisiei Europene pe acest subiect și va exista posibilitatea susținerii financiare a ONG-urilor din România pentru a se implica în monitorizarea subiectului la nivel european. În documentarea mea pentru aviz am discutat extensiv cu domnul Ionuț Purica, director executiv al Centrului de Consultanță Energetică și Ambientală, cercetător la Academia Română și fost președinte al Agenției Nucleare și pentru Deșeuri Radioactive.

Punctele principale ale avizului nostru sunt următoarele:

- **Transparență și implicare publică** – Statele membre trebuie să faciliteze un dialog deschis cu societatea civilă și comunitățile locale afectate de gestionarea deșeurilor radioactive (RWM).
- **Sprijin pentru comunități locale** – Fondurile disponibile ar trebui folosite pentru a crește capacitatea comunităților de a participa independent la proiecte și studii privind RWM.
- **Responsabilitate intergenerațională** – Statele membre trebuie să își asume gestionarea deșeurilor nucleare pentru a nu lăsa această povară generațiilor viitoare.
- **Soluții comune** – Depozite multinaționale de deșeuri radioactive ar putea fi o opțiune pentru statele cu cantități reduse de deșeuri.
- **Reducerea deșeurilor** – Se recomandă aplicarea principiilor economiei circulare pentru a minimiza generarea de deșeuri radioactive.
- **Monitorizare îmbunătățită** – Se solicită utilizarea unor indicatori de performanță (KPIs) pentru o mai bună monitorizare și raportare a progresului în gestionarea RWM.
- **Educație și formare** – Se încurajează sprijinirea instruirii specialiștilor și adoptarea unor abordări socio-tehnice în gestionarea deșeurilor radioactive.

Pentru promovarea avizului în România am încercat să cresc nivelul de conștientizare al publicului din România asupra subiectului printr-un editorial amplu găzduit de Energynomics (bilingv), în ediția de toamnă 2024. Întregul număr poate fi parcurs [aici](#).

CORINA MURAFĂ

Puține sunt subiectele tabu în politica energetică românească. Nu ne ferim de controverse: dezvoltăm sau nu Neptune Deep, închidem sau nu minele de cărbune, schimbăm numirile politice din companiile de stat din domeniu pe guvernanta corporativă, etc. În general presa nu s-a ferit să relateze despre controversele din sector. Asupra unui singur subiect domnește o tăcere grea: ce facem cu deșeurile radioactive?

România este unul din marii susținători la nivel european și global ai energiei nucleare. Avem deja reactoare în uz și plănuim cu pași repezi unele noi, de dimensiuni mai mari sau mai mici. Folosim izotopi

There are few taboo subjects in Romanian energy policy. We do not shy away from controversy: whether or not to develop Neptune Deep, whether or not to close coal mines, change political appointments from state-owned companies in the field to corporate governance, etc. In general, the press did not shy away from reporting on the controversies in the sector. There is a heavy silence on one subject: what do we do with radioactive waste?

Romania is one of the biggest European and global supporters of nuclear energy. We already have reactors in use and are rapidly planning new ones, of larger or smaller sizes. We also use radioactive isotopes in

Promovarea în România a avizului CESE TEN/842: Gestionarea deșeurilor radioactive: o perspectivă a societății civile

B. INT/1082 - The ERA Act: unlocking the fifth freedom

Acest aviz a fost aprobat pentru a fi elaborat la Biroul CESE din ianuarie 2025, urmând să parcurgă procesul de redactare, negociere și adoptare în primele două trimestre ale anului.

Rapoartele Letta și Draghi evidențiază două provocări majore pentru politica de cercetare și inovare a UE: creșterea productivității economiei europene și reducerea fragmentării în domeniul cercetării, facilitând astfel libera circulație a cunoștințelor științifice („a cincea libertate”). În acest context, Comisia Europeană va publica în 2026 Actul privind Spațiul European de Cercetare (ERA Act), menit să sprijine inovarea și transformarea digitală. EESC contribuie la definirea acestui act printr-un aviz propriu-înțiat (OIO), subliniind importanța mobilității cercetătorilor, accesului la infrastructuri de cercetare și securității în colaborările internaționale. De asemenea, se analizează condițiile de muncă ale cercetătorilor și obstacolele privind mobilitatea, promovând parteneriate public-private dinamice, infrastructuri comune și o abordare deschisă a datelor științifice pentru a reduce fragmentarea cercetării în Europa.

C. INT/1086 – first Omnibus on Sustainability

Acest aviz a fost solicitat de Comisie în februarie 2025, iar componența grupului de studiu a fost definitivată la Plenul CESE din februarie 2025. Va fi un aviz cu termen foarte scurt de elaborare, dată fiind urgența pachetului legislativ. Anticipoz că va fi un aviz extrem de dificil, existând divergențe fundamentale de poziționare între grupul 1 și grupul 3, bucurându-mă încrederea acordată de grupul meu din CESE pentru a realiza un just echilibru între toate perspectivele necesar de a fi luate în discuție.

VIII. AVIZE CESE CA MEMBRĂ A GRUPULUI DE STUDIU

Am făcut parte ca membră în grupurile de studiu din alte **12 avize** elaborate/ în curs de elaborare de către CESE. Am împărțit munca în grupurile de studiu, adeseori, cu dna. conferențiar doctor Anca Sinea, directoarea Observatorului Român al Sărăciei Energetice, pe care am numit-o ca supleantă în cadrul CESE, pentru a putea acoperi în mod profesionist toate avizele pentru care am primit încrederea colegilor mei de a face parte din grupurile de studiu.

Pentru toate aceste avize am trimis drafturile incipiente și avansate colegilor mei din diverse ONG-uri cu expertiză în subiectul dat, publicând totodată informări în social media cu privire la stadiul de elaborare și diferitele concluzii adoptate, pentru diseminarea informației către publicul larg din România.

A. [INT/1065 – Recalibrating the Green Deal](#)

În aviz Sustinem pe deplin Pactul Verde European, dar considerăm necesară evaluarea acestuia pentru a răspunde șocurilor externe și evoluției geopolitice, tehnologice și economice. Solicităm Comisiei Europene **cartografierea măsurilor** adoptate pentru a evita suprapunerile și crearea unui **tablou de bord online care să monitorizeze progresul fiecărui stat membru**. Propunem ca CESE să fie împuternicit ca organism independent de monitorizare a implementării Pactului Verde. Oferim **măsuri corective pentru eliminarea birocrăției excesive** și a contradicțiilor legislative. Considerăm că **tranziția justă** trebuie să fie o prioritate a viitoarei agende politice a UE, asigurând neutralitatea climatică fără a afecta regiunile vulnerabile. Solicităm **o finanțare mai ambițioasă**, cu implicarea sectorului privat, și utilizarea tuturor resurselor disponibile în sectoarele greu de decarbonizat, bazată pe analize cost-beneficiu. De asemenea, cerem **un portal unic, accesibil publicului, care să reunească toate programele de finanțare și să optimizeze utilizarea fondurilor**.

A fost unul dintre cele mai dificile grupuri de studiu la care am participat, întrucât drafturile inițiale erau puternic dezechilibrate în favoarea grupului 1 și negau fundamentele Pactului Verde European. Negocierile au durat uneori peste 5 ore, dar într-un final am evitat depunerea de amendamente în Plen și avizul final are un caracter echilibrat.

B. [ECO/645 - Climate change and its impact on the economy](#)

Concluziile principale ale avizului sunt:

- Schimbările climatice sunt cauzate de activitatea umană și afectează grav sănătatea populației și dezvoltarea economică.
- Ele reprezintă o amenințare majoră pentru dezvoltarea economică și socială.
- Este necesară adoptarea rapidă a măsurilor pentru reducerea emisiilor, inclusiv implementarea taxelor pe carbon.
- Investițiile în combaterea schimbărilor climatice pot stimula inovația și dezvoltarea, reducând pe termen lung costurile economice și sociale.
- Aplicarea acestor măsuri necesită eforturi financiare și fiscale semnificative, dar inacțiunea ar avea efecte economice și sociale mai grave.

A fost un aviz care a necesitat multe amendamente, unele din ele neacceptate la nivel de secțiune și grup de studiu, motiv pentru care am asamblat o coaliție de membri ai grupului 3 și am obținut adoptarea acestora la vot în Plen. Amendamentele depuse au cuprins următoarele idei:

- Costul social al dioxidului de carbon, ce măsoară valoarea monetară a daunelor aduse societății de fiecare tonă metrică suplimentară de emisii de CO₂, ar trebui să devină un indicator esențial în elaborarea politicii privind clima în Uniunea Europeană (UE).
- Costul inacțiunii în combaterea schimbărilor climatice va fi extrem de ridicat, cu estimări de 600 de miliarde EUR anual între 2024-2030. Pierderile economice cauzate de mortalitate crescută, sănătate precară și scăderea productivității vor afecta direct perspectivele economice. În 2023, raportul Lancet a indicat pierderea a 490 de miliarde de ore de muncă din cauza valurilor de căldură, iar acest fenomen se va agrava. Amânarea finanțării pentru atenuare și adaptare va avea efecte negative majore asupra economiei, infrastructurii și sănătății publice.

C. INT/1066 — Report on Competition Policy 2023

Avizul, solicitat ca obligație legislativă de către Comisie, cuprinde următoarele recomandări:

- CESE consideră necesară o evaluare atentă a cadrului temporar de criză și tranziție (TCTF) pentru a decide dacă acesta ar trebui eliminat în 2025, conform planificării, sau dacă anumite elemente utile tranziției verzi ar trebui integrate în normele obișnuite privind ajutoarele de stat, în special cele legate de îmbunătățirea procedurilor.
- CESE solicită o reflecție asupra raportului *Much More Than a Market* al lui Enrico Letta, privind necesitatea mobilizării rapide a sprijinului public național pentru industrie, evitând în același timp fragmentarea pieței unice. O soluție ar putea fi echilibrarea aplicării mai stricte a ajutoarelor de stat la nivel național cu extinderea progresivă a finanțării UE, printr-un mecanism care să direcționeze o parte din fondurile naționale către inițiative și investiții pan-europene.
- CESE subliniază necesitatea facilitării accesului la finanțare pentru actorii economiei sociale pe tot parcursul activității lor, inclusiv prin adaptarea Regulamentului general de exceptare pe categorii (GBER) pentru ajutoarele de stat destinate întreprinderilor sociale și reevaluarea sprijinului pentru angajarea lucrătorilor defavorizați.
- CESE propune înființarea unui fond pan-european suveran pentru ajutoarele de stat, propus în raportul Letta, având în vedere beneficiile sale pentru coeziunea socială și funcționarea pieței unice. **Acest punct a fost principala mea contribuție la aviz**, ținând cont de specificitatea României și Estului Europei în general, unde spațiul fiscal este mult mai redus pentru ajutor de stat și ar fi necesară prin urmare o federalizare a ajutorului de stat.

D. INT/1072 – Consumer protection and the impact of the digital and green transitions on consumers

Principalele recomandări ale avizului sunt:

- armonizarea cerințelor de informare despre produse la nivelul UE, evitând supraîncărcarea consumatorilor și asigurând etichete precise pentru alegeri sustenabile.

- dezvoltarea de etichetare care să faciliteze deciziile informate privind costul pe durata ciclului de viață, eficiența energetică și durabilitatea.
- solicităm stimulente fiscale și subvenții pentru accesul la produse sustenabile, precum și politici care să sprijine integrarea consumatorilor în piața digitală, în special în zonele rurale.
- insistăm ca accesul la produse accesibile și sustenabile să fie garantat și pentru consumatorii vulnerabili. **Acest focus pe consumatorii vulnerabili mi-a aparținut.**
- am cerut reglementarea mai strictă a platformelor non-europene care vând produse ieftine și aplicarea unor taxe vamale mai eficiente. **Acesta a fost un alt focus al contribuției mele la grupul de studiu.**

E. NAT/926 - A comprehensive strategy for biodiversity at COP 16

Acest aviz a fost pregătit în contextul delegației europene la COP16 al Convenției Națiunilor Unite privind Diversitatea Biologică (CBD).

Principalele puncte din aviz au fost:

- CESE recunoaște că, în contextul crizei planetare triple (schimbările climatice, poluarea și pierderea biodiversității), este urgent să regândim relația cu natura și să protejăm sau restaurăm ecosistemele naturale pe care depind oamenii și activitățile economice, inclusiv agricultura și pescuitul. Se estimează că 50% din PIB-ul global depinde de natură și 40% din locuri de muncă depind de ecosisteme sănătoase.
- CESE sublinează că politicile de biodiversitate trebuie să devină mai coerente între sectoare și integrate cu agendele climatice, de mediu și de securitate alimentară, incluzând și dimensiuni sociale și economice și să beneficieze de sprijin financiar adecvat.
- Am evidențiat necesitatea unui sprijin financiar inovator pentru actori vulnerabili (fermieri mici, comunități indigene), o arhitectură financiară globală cu un mecanism standardizat de raportare și noi indicatori care respectă limitele planetare.
- Am solicitat dezvoltarea unei abordări „One Health” (O Singură Sănătate), având în vedere interdependența sănătății ecosistemelor, animalelor și oamenilor.
- Am subliniat că implementarea acordurilor internaționale va necesita un model de guvernare incluziv, cu participarea cetățenilor, organizațiilor societății civile, sectorului privat și mediului academic, asigurându-se cercetare științifică, responsabilizare și acces echitabil la justiție și date.
- Am solicitat o strategie integrată și holistă, cu obiective pe termen lung – o Agendă UE 2050 pentru Dezvoltare Durabilă – pentru a asigura o economie a bunăstării care respectă limitele planetare.
- Am solicitat înființarea unui birou la Comisie pentru un Vicepreședinte Executiv pentru Viitoarele Generații, responsabil cu promovarea gândirii pe termen lung și indicatori de bunăstare și biodiversitate dincolo de PIB. ***Acest punct s-a regăsit în prioritățile noii Comisiei Europene***

În cadrul avizului am contribuit cu precădere la subsecțiunea dedicată instrumentelor financiare și finanțării biodiversității.

În aceste secțiuni:

- am subliniat importanța mobilizării investițiilor din sectorul privat, inclusiv, eventual, prin instrumente financiare, cum ar fi creditele de carbon, anularea parțială a datoriei în schimbul măsurilor în favoarea biodiversității și obligațiunile legate de ODD.

- am avertizat totodată că integritatea acestor instrumente trebuie să fie strict garantată și că, în special, propunerile privind „piețele biodiversității” trebuie să fie formulate cu atenție și prudență.

- am solicitat Comisiei să promoveze în cadrul forurilor internaționale, cum ar fi Conferința internațională privind finanțarea pentru dezvoltare (FfD), crearea unei comisii globale care să asigure transparența și integritatea instrumentelor financiare dedicate conservării biodiversității

F. NAT/931 - EU climate target for 2040

CESE a fost prima instituție europeană care s-a pronunțat asupra țintei intermediare pentru climă propusă de Comisia Europeană. În aviz am:

- susținut ținta de 90% reducere a emisiilor până în 2040, aliniată cu obiectivul de 1,5 grade, subliniind că este necesar un set de politici pentru a asigura competitivitatea industriei europene și tranziția echitabilă
- subliniat importanța reducerii efective a emisiilor prin eliminarea treptată a combustibililor fosili
- am solicitat Comisiei Europene să facă o evaluare științifică și economică privind echilibrul între reduceri și eliminarea carbonului (carbon reductions vs. carbon removals)
- am solicitat Comisiei Europene să urmărească și să stabilească obiective pentru creșterea exporturilor de produse și servicii europene de tehnologie curată.
- am cerut ca producția de electricitate din UE să devină neutră din punct de vedere al emisiilor.
Acesta a fost un punct principal de contribuție personală la aviz.
- am propus stabilirea unei ținte indicative de reducere a emisiilor pentru sectorul agro-alimentar prin dialog cu fermierii și alte părți interesate, bazată pe știință și asigurând securitatea alimentară europeană. **Ținta pentru agricultură a fost un punct principal de contribuție personală la aviz.**
- am evidențiat posibilitatea reducerii emisiilor și scăderii cerințelor de materiale și energie prin împuternicirea consumatorilor pentru alegeri sustenabile.
- am analizat Comisiei Europene să extindă analiza competitivității în raport cu alte economii majore.

G. NAT/935 - Fostering sustainable and resilient food systems at times of growing crises

Președinția Ungariei a Consiliului UE a cerut CESE să pregătească un aviz despre sisteme alimentare durabile și reziliente, pentru a face față provocărilor fără precedent din agricultură și pescuit.

Punctele cheie:

- Politicile UE privind agricultura, pescuitul și alimentația trebuie să răspundă mai bine crizelor (pandemii, schimbări climatice, conflicte) prin instrumente eficiente, prețuri corecte și sprijin financiar pentru securitate alimentară și venituri echitabile.
- Prioritizarea sustenabilității prin refacerea solului, gestionarea apei, stimularea practicilor ecologice și combaterea prețurilor sub cost. Lanțurile alimentare locale și sustenabile sunt esențiale. **Contribuția mea la acest aviz, creionată prin consultare cu Civitas și Centrul Român pentru Politici Europene a vizat mai cu seamă partea de lanțuri alimentare locale și food hubs.**
- Sprijinirea tinerilor și femeilor în sector, alături de bugete mai mari, asigurări pentru dezastre, practici comerciale echitabile și un Consiliu European pentru Alimentație, va consolida reziliența și inovația.

H. TEN/837 - The future of the supply and pricing of electricity in the EU

Prin acest aviz CESE consideră că piața energiei electrice trebuie reformată pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050, asigurând în același timp securitatea aprovizionării, prețuri stabile și accesibilitate pentru grupurile vulnerabile.

Puncte cheie:

- CESE propune un model de reglementare guvernamentală unde este necesar și antreprenoriat privat unde este posibil, inclusiv printr-o companie de stat care să acționeze ca market maker.
- CESE producția de energie la scară mică pentru a menține prețurile accesibile și a crește flexibilitatea rețelelor. **Am contribuit îndeosebi la acest capitol al avizului susținând beneficiile comunităților de energie.**
- CESE consideră că, odată cu creșterea prețurilor, guvernele trebuie să revizuiască politica fiscală aplicată energiei electrice până în 2030 și ulterior.

I. TEN/843 - The potential of geothermal energy for the green transition

În acest aviz, solicitat de Președinția maghiară a Consiliului UE, CESE a subliniat că energia geotermală are emisii foarte scăzute de gaze cu efect de seră, contribuind la reducerea dependenței de combustibili fosili și la decarbonizarea Europei și fiind esențială pentru atingerea obiectivelor de neutralitate climatică până în 2050. Întrucât potențialul său în Europa este insuficient exploatat, Comitetul a solicitat Comisiei Europene elaborarea unei strategii generale pentru dezvoltarea energiei geotermale. Investițiile în centrale geotermale necesită sprijin guvernamental și stimulente financiare, am subliniat în aviz.

Ținând cont de potențialul energiei geotermale în România, acest aviz a fost unul deosebit de important pentru țara noastră. **Contribuția mea la aviz a vizat îndeosebi solicitarea adresată**

Comisiei de a crea o bază de date geotermică accesibilă publicului, care ar acoperi o lacună, iar datele ar putea fi utilizate pentru a decide în ce zone europene merită să se investească în energia geotermică.

J. ECO/660 - Recommendations of organised civil society to address the cost-of-living crisis

Acest aviz reprezintă contribuția umbrelă a CESE pentru agenda politică europeană pentru 2025, așadar faptul că fac parte din grupul de lucru restrâns care lucrează la acest aviz reprezintă o recunoaștere a contribuțiilor mele valoroase de până acum și totodată oportunitatea de a influența agenda strategică a comitetului cu punctele cheie de interes pentru societatea civilă din România.

Lucrul la acest aviz a început, dar încă nu există un draft al acestuia.

K. ECO/671 - Economic impact of ETS implementation

Lucrul la acest aviz nu a început încă, fiind aprobat la ultima ședință de Birou, din februarie, iar prezența mea în grupul de lucru, în condițiile în care raportorul este de la grupul 1, este importantă pentru a ne asigura de caracterul echilibrat al avizului și de evidențierea în oglindă a beneficiilor ETS, nu exclusiv accentuarea costului acestui sistem.

L. TEN/846 - The role of quality public services in tackling the high cost of living

Lucrul la acest aviz este în stadiu avansat, grupul de studiu urmând a definitiva draftul în martie 2025. Am inițiat un proces de consultare cu ONG-urile românești din domeniul social în vederea oferirii de contribuții la aviz, prin intermediul CES România.

IX. AMENDAMENTE DEPUSE ÎN SECȚIUNI ȘI ÎN PLEN

De-a lungul timpului, la avizele unde nu am făcut parte din grupul de studiu, dar care au constituit subiecte importante pentru ONG-uri românești din domeniul mediului și sustenabilității, acolo unde nu am reușit să negociez bilateral cu raportorul modificări timpurii la text, am depus cu succes amendamente în secțiuni și plen, construind coaliții alături de colegi din grupul 3, dar și din alte grupuri. Câteva exemple în acest sens sunt:

A. NAT/922 Regulation on the welfare of dogs and cats and their traceability

Pentru acest aviz, în colaborare cu ONG-urile din România din domeniul protecției animalelor, am depus amendamente cu privire la sterilizarea obligatorie și cu privire la intervenția Comisiei în cazurile de abuz asupra animalelor prin practici comerciale de împerechere.

B. INT/1075 The competitiveness of the EU's small and medium-sized enterprises in light of new administrative burdens/obligations

În urma adoptării sale în cadrul secțiunii de specialitate, avizul era foarte dezechilibrat în favoarea industriei, neglijând interesele societății civile în materie de sustenabilitate corporativă și raportare de sustenabilitate. În forma sa inițială propunea ștergerea multor prevederi din Pactul Verde European, inclusiv acuza CSRD-ul ca fiind singur responsabil erodarea competitivității IMM-urilor europene. Am propus eliminarea completă sau ajustarea majoră a unora din paragrafe, inclusiv a concluziilor acestora, amendamentele mele fiind susținute pe scară largă de colegi.

X. REPREZENTAREA CESE LA EVENIMENTE INTERNAȚIONALE

Am fost selectată de colegi și de conducerea politică a Comitetului pentru a reprezenta pozițiile CESE ca speaker la **opt evenimente internaționale**, precum:

Miercuri, 26 iunie 2024, Bruxelles

Conferința CESE despre Energie Accesibilă – transformarea opiniilor societății civile în acțiune

Concluziile conferinței, diseminate în România prin intermediul ORSE, sunt disponibile [aici](#).

În cadrul conferinței am moderat un panel cu tema "Creșterea gradului de conștientizare și răspândirea celor mai bune practici (cu privire la energia accesibilă) prin rețelele societății civile și guvernele locale". Concluziile panelului sunt rezumate mai jos:

Sărăcia energetică este o problemă complexă, influențată de factori socioeconomiici și demografici (venit, gen, vârstă, dizabilitate, migrație, zone izolate). Costurile ridicate ale energiei afectează în special persoanele cu venituri mici, care trebuie să aloce mai mult pentru sănătate sau transport.

La conferință, EPAH și Rețeaua Europeană de Luptă împotriva Sărăciei au prezentat date și exemple relevante. S-a evidențiat situația celor cu salarii medii, dar afectați de chirii mari. Câteva recomandări pe care le-am diseminat ulterior și în România sunt:

- Sprijinul pentru renovare trebuie să fie accesibil persoanelor vulnerabile, nu doar celor care știu să aplice la scheme complexe.
- Politicile UE trebuie să reducă sărăcia energetică prin prețuri echitabile, sprijin financiar țintit și măsuri de eficiență energetică pe termen lung.
- Cetățenii ar trebui să aibă dreptul la un consum minim de energie gratuit. (**dreptul la energie**)
- Guvernele locale trebuie să colaboreze mai mult cu alte administrații, societatea civilă și agențiile energetice.
- Este esențială crearea de rețele care să sprijine persoanele vulnerabile.

***Joi, 12 septembrie 2024,
Budapesta***

**Sedința extraordinară a
Biroului NAT – Ungaria**

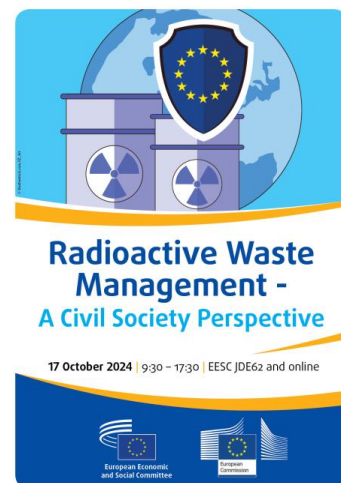
Am fost invitată să particip ca invitat special la întâlnirea Biroului secțiunii NAT, din Ungaria, unde ne-am focalizat pe felul în care politicile europene pot susține sustenabilitatea sistemelor agroalimentare

locale, prin vizite de studiu la antreprenori locali și discuții cu membrii ai Parlamentului maghiar.

Joi, 17 octombrie 2024, Bruxelles

Eveniment comun CESE-CE privind gestionarea deșeurilor radioactive – perspectiva societății civile

În cadrul evenimentului am promovat îngrijorările din Europa de Est cu privire la lipsa de implicare a societății civile în această chestiune, solicitând mai mult sprijin financiar din partea Comisiei. Reprezentanții DG RTD m-au asigurat că vor prevedea astfel de forme de sprijin în noul program EURAD. Totodată, am reiterat necesitatea accesului societății civile la date transparente de monitorizare a parametrilor de mediu și sănătate din proximitatea siturilor de depozitare.

Miercuri, 23 octombrie 2024, București

Conferința European Sustainable Development Network, București

Reprezenți guvernamentali responsabili de dezvoltare durabilă și economie circulară din toată Europa s-au reunit la București, unde am prezentat, în principal, European Circular Economy Stakeholder Platform, o inițiativă comună CESE - Comisia Europeană de susținere a transferului de bune practici în domeniul economiei circulare.

Am discutat cu liderii guvernamentali români prezenți posibilitatea ca organizații din România să participe în viitoarele organe de conducere ale ECESCP, angajându-mă să susțin o reprezentare mai bună a țării noastre în această platformă.

Marți, 12 noiembrie 2024, Pärnu (Estonia)
Conferința „Energie offshore pentru e-combustibili: impulsionearea noii economii a hidrogenului”

Concluziile conferinței sunt disponibile [aici](#).

În cadrul conferinței am luat de mai multe ori cuvântul, în special în dialog cu reprezentanții Comisiei Europene, cu privire la riscurile de mediu prezentate de scurgerile de hidrogen, poziție împărtășită de organizații naționale precum Bankwatch și internaționale precum Environmental Defense Fund. Am militat de asemenea pentru excluderea susținerii financiare europene a infrastructurii mixte de gaz metan și hidrogen, urmărindu-se în schimb focusul pe hidrogen exclusiv.

Marți, 19 noiembrie 2024, Cracovia
Open Eyes Economy Summit 2024

În cadrul conferinței am vorbit într-unul din panelurile dedicate sustenabilității, transmițând principalele poziții ale Comitetului Economic și Social European privind acțiunea climatică, decarbonizarea și tranziția justă, subliniind că competitivitatea europeană nu poate fi obținută în detrimentul standardelor sociale și de mediu.

Joi, 5 decembrie 2024, Budapesta
Cel de-al 16-lea Forum al Energiei Cetățenilor

Organizat de Comisia Europeană, am participat ca vorbitor la două panel-uri din cadrul conferinței, inclusiv în cel de concluzii de final.

Am diseminat concluziile conferinței în rândul rețelelor din care fac parte, precum ORSE și grupurile de lucru dedicate comunităților de energie.

Concluzii generale ale Forumului

- Forumul solicită Comisiei să lucreze la o viziune comună privind un design al pieței centrat pe consumator.
- Recunoaște guvernele locale și comunitățile energetice ca factori cheie în soluțiile energetice descentralizate și tranziția energetică justă.
- Importanța oferirii de consultanță cetățenilor și comunităților (de exemplu, prin One-Stop-Shops).

Concluzii ale sesiunii privind Locuințele Accesibile (pe care am moderat-o și ale cărei concluzii le-am prezentat în panelul de final)

- Necesitatea unor stimulente pentru renovările clădirilor care evită „renoviciunile”.
- Renovarea profundă ca măsură structurală pentru combaterea sărăciei energetice. Soluții financiare personalizate (de exemplu, scheme de tip „plătește pe măsură ce economisești”) și servicii de consultanță.
- Integrarea panourilor solare fotovoltaice în locuințele sociale la scară largă prin modele de investiții ale terților, recurgând, acolo unde este posibil, la forme inovative de autoconsum colectiv.
- Economii de scară (de exemplu: proiectul Aster din Olanda cu panouri solare fotovoltaice pentru 52.000 de locuințe deținute de 40 de companii de locuințe sociale flamanzi, investiție 150 milioane EUR).
- Digitalizarea poate sprijini persoanele cu venituri mici (aplicația olandeză „Smarter with your Energy” – economii de 100-200 EUR pe an pentru chiriași).

Vineri, 6 decembrie 2024, Sofia
Vorbitoare la Conferința Pan-Europeană „Femeile în Solidaritate pentru Energie” (WISE)

În întreaga UE, femeile singure – de toate vârstele și cu diverse origini – au de 3 până la 4 ori mai multe șanse (comparativ cu populația generală) să se confrunte cu situații de vulnerabilitate energetică. Proiectul „Women in Solidarity for Energy” (WISE) are ca scop asigurarea că acest grup este prioritar în planurile de acțiune pentru a asigura o tranziție energetică curată și justă. Organizațiile ale societății civile și platformele din șapte state membre (Bulgaria, Croația, Franța, Ungaria, Grecia, Italia și Olanda) sunt implicate în acest proiect.

În cadrul conferinței am moderat sesiunea dedicată integrării unei abordări bazate pe gen în politicile publice dedicate sărăciei energetice, raportând înapoi în secțiunea TEN a comitetului provocările și soluțiile la această problemă, în urma discuției cu ONG-urile participante la lansarea WISE.

Provocări:

- Definiția sărăciei energetice din directiva din 2023 nu este adecvată pentru a acoperi contextul național din statele membre și nu include o abordare bazată pe drepturi.
- Datele desagregate pe gen în statisticile privind energia și veniturile lipsesc.
- Politicile naționale din statele membre arată o regresă pe plan de gen.

- Conceptul de gospodărie ca unitate de analiză pentru sărăcia energetică nu reflectă diferitele dimensiuni ale intersecționalității și dinamica fluidă a familiei.
- Birourile de consultanță energetică (One-Stop Shops) nu au câștigat încrederea comunității și sunt foarte birocratice în statele membre.

Recomandări:

- Să se includă în elaborarea politicilor de sărăcie energetică date calitative și experiențele trăite ale utilizatorilor de energie.
- Simplificarea facturilor și contractelor de energie.
- Facilitarea educației financiare și a alfabetizării energetice pentru femei.
- Îmbunătățirea accesului la subvențiile pentru energie.
- Recunoașterea vulnerabilității chiriașilor.
- Asigurarea unei calități uniforme a Observatoarelor de Sărăcie Energetică în statele membre.
- Includerea cheltuielilor energetice în SILC.
- Formarea consilierilor energetici pentru a sprijini consumatorii în instalarea echipamentelor de eficiență energetică, ajutându-i să depășească dificultățile birocratice și problemele de încredere.

XI. "GOING LOCAL" - EVENIMENTE DERULATE ÎN ROMÂNIA

De-a lungul mandatului de până acum am căutat să diseminez mesajele Comitetului și perspectiva europeană asupra tranziției juste către o economie cu emisii scăzute în evenimente la firul ierbii, în România, sub umbrela programului **Going Local** al Comitetului, preluând și perspectivele stakeholder-ilor români în vederea integrării lor în munca viitoare a comitetului și în avizele elaborate de noi.

Am avut **5 astfel de prezențe** în România, la evenimente organizate de sindicate, patronate și ONG-uri din care una în care am fost principalul organizator, prin Centrul pentru Studiul Democrației, alături de trei alte ONG-uri, eveniment la care au participat peste 30 de ONG-uri din România.

- 8 februarie 2024, *Cluj-Napoca*, eveniment OFA UGIR cu privire la oportunitățile Pactului Verde pentru antreprenori
- 13 martie 2024, *Târgu-Jiu*, Tranziția Justă și Pactul Verde European, eveniment Bankwatch de întâlnire cu societatea civilă locală
- 14 martie 2024, *Râmnicu-Vâlcea*, Alegerile europene și Pactul Verde European, Fundația Comunitară Vâlcea, eveniment cu societatea civilă locală și tineri, acoperit mediatic de Televiziunea Română
- 19 aprilie 2024, *București*, Alegerile europene și justiția socială, eveniment Blocul Național Sindical

În data de **29 mai 2024** am organizat la București, ca membră CESE, un eveniment mai amplu de dezbatere a agendei europene decarbonizării, cu un unghi de justiție socială, între candidații români la alegerile pentru Parlamentul European și ONG-urile de mediu din România. Am organizat evenimentul sub umbrela CESE, cu o echipă de organizare alcătuită din Federația Coaliția Natura 2000, Bankwatch România, Centrul pentru Studiul Democrației și Centrul Român pentru Politici

Europene.

Candidații prezenți au fost Roxana Mânzatu, Nicu Ștefănuță, Siegfried Mureșan, Dacian Cioloș și Dragoș Pîslaru.

În urma evenimentului am diseminat un [comunicat de presă](#) și un [White Paper](#) către toți candidații români la PE.

Astfel, peste **40 de organizații ale societății civile** din România au propus măsuri pentru o tranziție verde echitabilă în cadrul Pactului Verde European, subliniind importanța reducerii inegalităților sociale și economice. Aceste măsuri includ susținerea unui dialog mai bun cu cetățenii, realizarea de studii de impact social și mediu, și investiții în infrastructuri energetice descentralizate și soluții regenerabile, pentru a asigura o tranziție ecologică care să nu agraveze sărăcia energetică sau diviziunile sociale din UE. Organizațiile au cerut și implementarea unor politici care să sprijine grupurile vulnerabile, precum femeile și pensionarii, prin finanțări și măsuri care să reducă efectele negative ale schimbărilor climatice, promovând în același timp investițiile în energii regenerabile și accesul universal la energie sustenabilă și accesibilă.

XII. PREZENȚA MEDIA ȘI EDITORIALĂ

Am fost invitată în mai multe rânduri să prezint perspectiva europeană asupra politicilor de mediu și energetice în cadrul unor emisiuni TV sau alte formate media și, la rândul meu, am scris editoriale pentru canalele interne de comunicare ale CESE (newsletter, filme, etc.).

Exemple de media internă CESE

Europe's role when climate action is challenged

Corina Andrea Murafa Benga

Corina MURAFĂ (RO)
Member, Civil Society
Organisations' Group
Expert affiliated to the
Centre for the Study of
Democracy (CSD)
Co-founder, Romanian
Energy Poverty
Observatory (ORSE)

As our planet grapples with the existential threat of climate change, the US has elected a president who famously ran his campaign with the slogan 'Drill, baby, drill'¹. With Donald Trump now steering one of the world's largest economies, the **global race for climate neutrality is at risk**. If even half of his campaign promises materialise, global climate goals could be in peril, putting decades of progress at stake.

This year's European Climate Risk Assessment (EUCRA)² by the European Environment Agency underscored a sobering fact: **Europe is warming at twice the rate of the rest of the world**. To safeguard our future, we must cut emissions by half this decade while also strengthening our resilience against the mounting impacts of climate disasters. This isn't merely a policy target – it's a matter of survival. We must commit to climate adaptation and sustainability, regardless of the temptations of short-term populist gains.

The transatlantic alliance has long served as a cornerstone of global democracy, bound by shared values: respect for democracy, the rule of law, human dignity and a rules-based international order. Yet, these values cannot stand strong amid environmental chaos and eroding economies caused by climate change.

In the face of the US's potential retreat from climate commitments, Europe must play the role of the 'wiser sibling'. Our response cannot be a reactionary race to the bottom. Should President Trump heed calls from his party to roll back the [Inflation Reduction Act](#)³, the worst thing Europe could do would be to follow suit. Instead, **ramping up green energy and climate-resilient investment is our pathway to competitiveness and stability**. This may be a challenging stance, but short-term thinking is a poisoned apple which serves only the privileged few.

Europe's commitment to a green future is not just about meeting targets; it's about leading by example, proving that sustainability and economic strength are intertwined.

1. Euronews, 'Drill, baby, drill' What Trump's victory could mean for the future according to climate experts, <https://www.euronews.com/green/2024/11/06/drill-baby-drill-what-trumps-victory-could-mean-for-the-future-according-to-climate-expert>

2. European Environment Agency, EUCRA, <https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>

3. The White House, Inflation Reduction Act, signed into law by President Joe Biden on 16 August 2022, which aims to invest in domestic energy production while promoting clean energy, <https://www.whitehouse.gov/cleanenergy/inflation-reduction-act-guidebook/>

Intergenerational considerations in the face of the climate crisis: time value of carbon – not time value of money – is what really counts

Corina Andrea Murafa Benga
© EESC

Corina Andrea MURAFĂ BENGĂ (RO)

Member, Civil Society Organisations' Group
Lecturer, Bucharest University of Economic Studies
Co-founder, Romanian Energy Poverty Observatory (ORSE)

investments, hoping for a cheaper alternative in the future.

How do we **assess value and costs of climate investments** from an intergenerational perspective? And how should we invest in effective mitigation measures and design resilient adaptation policies? One useful concept is the economic rate of discount – the interest rate used to calculate the present value of future cash flows.

Classical economic theory asserts that 'a dollar today is more valuable than a dollar tomorrow', which leads to reluctance in frontloading investments in climate action today.

Instead of this theory, our societies should all consider the **time value of carbon** in our investment decisions. Greenhouse gas emissions eliminated today are worth more than future cuts due to escalating risks associated with climate inaction. **Failing to address the climate crisis now will lead to immeasurable costs** related to future wars, global famine and flows of climate refugees estimated in hundreds of millions.

A company (or society in general) that invests in climate action today creates ongoing future benefits. These **investments should be incentivised** regardless of current euro area

© Shutterstock.com

interest rates. Given the huge future costs of inaction, one euro invested in climate action today is worth more in the future. This would suggest the use of negative discount rates to assess the financial attractiveness of climate investments (think of retrofitting buildings, mass transit (especially rail), smart grids and wind and solar energy). The European Economic and Social Committee should urgently address this matter in its future work.

For decades, most of us – and most of our parents – have disregarded the **true risk of radioactive waste**¹, stalling the search for a sustainable solution for secure storage. Almost all Member States of the European Union currently consider a permanent solution for storage to be too expensive. Since the danger mostly affects future generations, **current generations have avoided necessary**

¹ Ongoing EESC opinion TEN/842, available at: <https://europa.eu/IRpJJV6>

Exemple de media din România

Corina Murafa (CESE): Undeva la 78% din potențialul neexploatat al resurselor regenerabile de energie se află în zonele rurale

Sursă articol: <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/corina-murafa-cese-undeva-la-78-din-potentialul-neexploatat-al-resurselor-regenerabile-de-energie-se-afla-in-zonele-rurale/a/NTQ2MTMyMTA0MzQ5NzE2M-cSq6Zzigyc6TaUumPm6RM>

„Prosumatorii din România au ajuns să producă mai mult decât o centrală nucleară”, iar prețul energiei solare a scăzut de 5000 de ori de când a fost inventată, a declarat la Pro Verde, Corina Murafa, membru al Comitetului Economic și Social European.

Sursa: <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/zprosumatorii-din-romania-au-ajuns-sa-produca-mai-mult-decat-o-centrala-nucleara-ce-se-va-intampla-cu-facturile.html>

Invitată la **Misiunea Verde**, **Corina Murafa**, expert în politici energetice și membru în Comitetul Economic și Social European a explicat că pentru România nu este avantajos să se dezică de Pactul Verde european.

Sursa: <https://www.europafm.ro/misiunea-verde-corina-murafa-energie-electrica-din-surse-fotovoltaice-si-eoliene-romania-este-a-treia-tara-din-uniunea-europeana-ca-potential-dupa-spania-si-franta-audio/>

XIII. CUM PUTEM ȚINE LEGĂTURA

- ⇒ email: corina.murafa@gmail.com și corina.murafa@fabiz.ase.ro
- ⇒ LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/corina-murafa-755b661/>
- ⇒ Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=843061>
- ⇒ pagina mea de membru CESE:
<https://memberspage.eesc.europa.eu/members/2042815>